

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2017/759**z dnia 28 kwietnia 2017 r.****w sprawie wspólnych protokołów i formatów danych, z których mają korzystać przewoźnicy lotniczy podczas przekazywania danych dotyczących przelotu pasażera jednostkom do spraw informacji o pasażerach**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 16 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa (UE) 2016/681 nakłada na Komisję obowiązek sporządzenia wykazu wspólnych protokołów i obsługiwanych formatów danych, z których mają korzystać przewoźnicy lotniczy podczas przekazywania danych PNR państwom członkowskim. Przewoźnicy lotniczy są zobowiązani wybrać z wykazu wspólny protokół i format danych, z których mają zamiar korzystać, i powiadomić o nich państwo członkowskie.
- (2) Przy sporządzaniu wykazu dostępnych możliwości należy uwzględnić obecną sytuację w branży, aby umożliwić sprawne wdrożenie dyrektywy (UE) 2016/681 oraz ograniczyć niekorzystne skutki ekonomiczne dla przewoźników lotniczych. Jednocześnie zaproponowane możliwości powinny zapewnić bezpieczeństwo i niezawodność przekazywania danych PNR.
- (3) Mali przewoźnicy lotniczy, którzy nie obsługują lotów zgodnie z określonym publicznym rozkładem i nie dysponują niezbędną infrastrukturą techniczną umożliwiającą im korzystanie z formatów danych i protokołów transmisji wymienionych w załączniku, powinni być zwolnieni z obowiązku ich stosowania. Państwa członkowskie powinny uzgodnić dwustronnie z tymi przewoźnikami lotniczymi, jakie środki elektroniczne mają oni stosować, aby zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy przekazywaniu danych PNR.
- (4) Zgodnie z motywem 17 dyrektywy (UE) 2016/681 formaty danych, jakie będą obsługiwane przy przekazywaniu danych PNR państwom członkowskim przez przewoźników lotniczych, należy określić na podstawie wytycznych Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) dotyczących PNR.
- (5) Format danych PNRGOV jest uznanym międzynarodowym standardem dotyczącym przekazywania danych PNR, który został opracowany wspólnie przez rządy, przewoźników lotniczych oraz dostawców usług pod auspicjami Zrzeszenia Międzynarodowego Transportu Lotniczego (IATA), ICAO oraz Światowej Organizacji Celnej (WCO). Format danych PNRGOV powinien być zgodny z Normami dotyczącymi wymiany danych o pasażerach i portach lotniczych PADIS (Passenger and Airport Data Interchange Standards – EDIFACT Implementation Guide i XML Implementation Guide for PNRGOV messages), zatwierdzonymi i opublikowanymi przez Komitet Kontaktowy ds. Wytycznych WCO/IATA/ICAO dotyczących danych pasażera przekazywanych przed podróżą (API) i danych PNR.
- (6) UN/EDIFACT PAXLST to format danych wykorzystywany do przesyłania danych pasażera przekazywanych przed podróżą (API). Format ten powinien być wykorzystywany do przekazywania, na podstawie art. 8 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/681, danych API, które przewoźnicy lotniczy gromadzą w ramach swojej zwykłej działalności, ale których nie zatrzymują za pomocą takich samych technicznych środków, jak ma to miejsce w przypadku innych danych PNR.
- (7) Do przekazywania danych pasażerów organom krajowym większość przewoźników lotniczych wykorzystuje obecnie dwa protokoły transmisji: IBM MQ i IATA Type B.
- (8) IBM MQ, stanowiący produkt licencjonowany IBM Corporation, zapewnia bezpieczne i niezawodne dostarczanie komunikatów z zachowaniem integralności ich treści i przy ograniczonym do minimum ryzyku utraty informacji, w którym wykorzystuje się kolejki komunikatów, aby ułatwić wymianę informacji między aplikacjami, systemami, usługami i plikami.

⁽¹⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132.

- (9) „Type B messaging” to nazwa nadana przez IATA systemowi przesyłania komunikatów, który jest wykorzystywany w branży transportu lotniczego i branży turystycznej oraz w kontaktach między nimi. W branży transportu lotniczego system ten uważa się za wysoce wiarygodny i bezpieczny, w związku z czym bazują na nim aplikacje krytyczne dla prowadzonej działalności.
- (10) Nie wszyscy przewoźnicy lotniczy są w stanie przyjąć i wdrożyć inne protokoły transmisji niż te, które wykorzystują obecnie, w okresie krótszym niż 4–5 lat.
- (11) Zgodnie z art. 16 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/681 przewoźnicy lotniczy powinni móc korzystać z przynajmniej jednego z formatów danych i protokołów transmisji wprowadzonych niniejszą decyzją wykonawczą w ciągu jednego roku od daty jej przyjęcia.
- (12) W decyzji wykonawczej należałoby w związku z tym uznać obecną sytuację panującą w branży i przewidzieć możliwość dalszego korzystania przez przewoźników lotniczych, również na użytek dyrektywy (UE) 2016/681, z tych samych formatów danych i protokołów transmisji, które obecnie są standardowo używane w branży.
- (13) Z drugiej strony, należy jak najbardziej zachęcać do korzystania z otwartych formatów danych i protokołów transmisji, w tym do korzystania z norm europejskich.
- (14) Komisja obecnie promuje stosowanie protokołu AS4, szczególnie w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (CEF). W związku z tym protokół ten należy podać jako alternatywę dla protokołów IBM MQ oraz IATA Type B.
- (15) Należy zachęcać branżę oraz państwa członkowskie do podejmowania niezbędnych środków, wraz z partnerami międzynarodowymi, ICAO i WCO, mających na celu uwzględnienie odpowiednich otwartych protokołów wśród uznawanych na poziomie międzynarodowym protokołów odniesienia dotyczących przekazywania danych PNR przez przewoźników lotniczych do jednostek do spraw informacji o pasażerach w państwach członkowskich.
- (16) Niniejszą decyzją wykonawczą należy w związku z tym poddać przeglądowi w ciągu czterech lat po dacie jej przyjęcia, aby rozważyć możliwość zastąpienia produktów licencjonowanych otwartymi protokołami transmisji. Należy także rozważyć w niej dodanie wszelkich zmian w istniejących formatach (EDIFACT i XML) wiadomości PNRGOV i EDIFACT PAXLST, a także ewentualny rozwój standardów XML w odniesieniu do przesyłania danych API.
- (17) Państwa członkowskie mogą również rozważyć przekazywanie przewoźnikom lotniczym potwierdzenia odbioru przekazanych danych PNR (przy użyciu komunikatu ACKRES). Taka decyzja powinna opierać się na dwustronnym porozumieniu między przewoźnikiem lotniczym a państwem członkowskim, zgodnie z zaleceniem IATA.
- (18) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/681,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wspólne protokoły i obsługiwane formaty danych

1. Podczas przekazywania danych PNR do jednostek do spraw informacji o pasażerach w państwach członkowskich na podstawie dyrektywy (UE) 2016/681 przewoźnicy lotniczy korzystają z formatów danych i protokołów transmisji wymienionych w pkt 1 i 2 załącznika do niniejszej decyzji.
2. Jeżeli przewoźnicy lotniczy przesyłają dane pasażera przekazywane przed podróżą (API), o których mowa w art. 8 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/681, odrębnie od danych PNR przesyłanych w odniesieniu do tego samego lotu, korzystają z formatu danych, o którym mowa w pkt 3 załącznika do niniejszej decyzji.
3. Tytułem odstępstwa od przepisów ust. 1 i 2 powyżej przewoźnicy lotniczy, którzy nie obsługują lotów pozaunijnych i lotów wewnątrzunijnych zgodnie z określonym publicznym rozkładem i nie dysponują niezbędną infrastrukturą, która umożliwiałaby im obsługę formatów danych i protokołów transmisji wymienionych w załączniku, przekazują dane PNR za pomocą środków elektronicznych, które gwarantują odpowiednie zabezpieczenia w zakresie technicznych środków bezpieczeństwa i zostaną uzgodnione dwustronnie pomiędzy przewoźnikiem lotniczym a państwem członkowskim.

Artykuł 2

Przegląd

1. Komisja przeprowadza przegląd niniejszej decyzji wykonawczej do dnia 28 kwietnia 2021 r. Przegląd obejmuje w szczególności możliwość wprowadzenia przepisów, zgodnie z którymi można byłoby korzystać wyłącznie z otwartych protokołów transmisji lub w uzupełnieniu do obowiązujących protokołów, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby były one zgodne z normami międzynarodowymi i najlepszymi praktykami.
2. W świetle tego przeglądu Komisja może przyjąć zmiany niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 kwietnia 2017 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

1. Formaty danych na potrzeby przekazywania danych PNR

- EDIFACT PNRGOV, opisany w *EDIFACT implementation guide*; dane PNR przekazywane państwom lub innym organom; wiadomość PNRGOV, wersja 11.1 lub późniejsza,
- XML PNRGOV, opisany w *XML implementation guide*; dane PNR przekazywane państwom lub innym organom; wiadomość PNRGOV, wersja 13.1 lub późniejsza.

2. Protokoły transmisji na potrzeby przekazywania danych PNR

- IBM MQ,
- IATA Type B,
- *AS4 Profile of ebMS 3.0 version 1.0*, standard OASIS, opublikowany dnia 23 stycznia 2013 r. Wdrożenie AS4 zgodnie z profilem e-SENS AS4 opracowanym w ramach wielkoskalowego projektu pilotażowego e-SENS, aktualne oznaczenie i wersja: „PR – AS4 – 1.10”. Począwszy od 2017 r., w ramach instrumentu „Łącząc Europę” będą kontynuowane prace nad utrzymaniem i doskonaleniem tych wytycznych dotyczących wdrożenia.

3. Formaty danych do przekazywania danych API przesyłanych odrębnie od wiadomości PNR

- EDIFACT PAXLST, opisany w *WCO/IATA/ICAO Passenger List message (PAXLST) implementation guide*, wersja z 2003 r. lub późniejsza.
-